

Către: Ministerul Economiei și Infrastructurii

Copie: Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru

Nr. 45/20-AP din 11.09.2020

Ref.: Aviz consultativ la proiectul de lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare

Stimați Domni, Stimate Doamne,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) adresează cele mai înalte considerațiuni și urmare examinării proiectului de lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare, comunică următoarele.

Inițiativa privind prevenirea deșeurilor alimentare și încurajarea redistribuirii surplusului de produse alimentare este una necesară și salutară de către sectorul privat. Totodată, considerăm necesară, odată cu adoptarea prezentului proiect de lege, să fie ajustate și alte legi interferente, așa precum este Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, prin excluderea din aria sa de aplicabilitate a produselor, care fac obiectul proiectului de Lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare.

Mai mult ca atât, subliniem necesitatea pentru crearea condițiilor cât mai favorabile pentru deducerea cheltuielilor de donație în scopurile impozitului pe venit din activitate de întreprinzător, prin ajustarea legislației fiscale în alinierea cu prezenta Lege. Mai specific ne referim la faptul că actualmente potrivit art. 36 (1) al Codului Fiscal companiilor se permite deducerea cheltuielilor cu donații doar în mărimea a 5% din venitul impozabil. Astfel, companiile care și-au inițiat recent activitatea și înregistrează pierderi în primii ani de activitate sunt defavorizate în condițiile actuale ale legii, astfel încât deloc nu își pot deduce cheltuieli cu donații din cauza limitei stabilite în art. 36 (1). Adicional, la momentul actual deducerea cheltuielilor de donații este limitată la anumite organizații-beneficiare, printre care nu se regăsesc toți beneficiarii potențiali specificați în proiectului de lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare.

În acest sens considerăm necesară revizuirea prevederilor art. 36 din Codul Fiscal, în sensul includerii normelor speciale privind deducerea cheltuielilor de donații în sensul proiectului de lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare, având în vedere următoarele aspecte:

- Limita pentru deducere a cheltuielilor să fie stabilită reieșind din alt indicatorul financiar relevant pentru toți agenți economici, inclusiv cei care numai au început activitatea (de exemplu, % din veniturile obținute în scopuri financiare), și
- Permitearea deducerii donațiilor efectuate în sensul proiectului de lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare în adresa tuturor beneficiari menționați în proiect (și anume, definite în articolul 2 al proiectului de lege și aprobate de către Agenția de Mediu). Adicional pot fi incluse casele de copii de tip familial în lista organizațiilor beneficiare definite în art. 2 din proiectul de lege.

Totodată, menționăm că transmiterea cu titlu gratuit este considerată o livrare cu transmiterea dreptului de proprietate asupra bunului oferit, fiind livrare impozabilă din punct de vedere a taxei pe valoare adăugată (TVA). Procesul verbal de primire- predare confirmă recepția bunurilor din partea beneficiarului și nu servește ca temei pentru confirmarea schimbării dreptului de proprietate, potrivit prevederilor legislației în vigoare. Adicional, PV-ul poate fi înlocuit cu avizul de însoțire. Din aceste considerente, considerăm imposibilă anularea emiterii facturii fiscale la moment.

În aceeași ordine de idei, prezentăm anexat propuneri și comentarii adiționale la proiectul de lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare și comunicăm despre deschiderea EBA Moldova de a organiza o ședință tehnică pentru a discuta propunerile prezentate.

Anexă: 3 file.

Cu deosebită considerație,

Mariana RUFA,
Director Executiv EBA Moldova

**Comentariile și propunerile EBA Moldova pe marginea
proiectului de Lege privind prevenirea pierderii și risipei alimentare
(în tot textul "Proiect")**

Nr. ord.	Articolul comentat	Comentarii/Propuneri/Concretizări
1	<p>Articolul 1. Scopul și domeniul de aplicare (1) Scopul prezentei legi este menținerea, în limitele legale, a produselor alimentare în circuitul consumului uman, și evitarea formării deșeurilor alimentare.</p>	<p>Propunem excluderea cuvântului "uman".</p>
2	<p>Articolul 1. Scopul și domeniul de aplicare (2) Prezenta lege stabilește cadrul juridic aplicat măsurilor de prevenire a pierderii și risipei alimentare și reglementează consumul eficient al produselor alimentare sigure, inclusiv aflate aproape de expirarea datei-limită de consum sau aproape de scadența datei durabilității minime.</p>	<p>Este important ca Legea să reglementeze și posibilitatea păstrării în circuitul civil inclusiv a produselor deteriorate, dar sigure pentru consum.</p>
3	<p>Articolul 2. Noțiuni utilizate <i>data durabilității minime</i> – data până la care produsul alimentar își păstrează proprietățile specifice atunci când este păstrat în mod corespunzător. Data durabilității minime este indicată prin mențiunea: "A se consuma de preferință înainte de ..." - atunci când data conține indicarea zilei, sau "A se consuma de preferință înainte de sfârșitul ..." - în celelalte cazuri;</p>	<p>Definițiile și modul de indicare a datei durabilității minime este reglementat prin Legea 279/2017.</p>
	<p>Articolul 2. Noțiuni utilizate <i>operator din sectorul alimentar</i> – persoană juridică sau persoană fizică înregistrată potrivit legislației, care răspund de îndeplinirea cerințelor legislației din domeniul alimentar și care pot furniza excedentul de alimente la oricare etapă din lanțul alimentar, inclusiv: producția primară, prelucrarea și producția alimentelor, comerțul cu amănuntul și alte tipuri de distribuție, precum și sectorul de alimentație publică și cel hotelier;</p>	<p>În conformitate cu alin. (4) din art. 1 al prezentului proiect, <u>etapele lanțului alimentar</u> sunt "începând de la producția primară până la și incluzând procesarea, depozitarea, transportul, distribuția, vânzarea și furnizarea alimentelor către consumatorul final". În acest context, apare îngrijorarea companiilor (care ulterior vor fi încadrate în noțiunea de operator din sectorul alimentar) privind responsabilitatea acestora asupra furnizării alimentelor către consumatorul final.</p> <p>Considerăm oportun ca orice responsabilitate al operatorului din sectorul alimentar să se finalizeze cu predarea bunurilor/produselor alimentare, al căror data durabilității minime corespunde cu legislația în vigoare. Organizația beneficiară fiind responsabilă de păstrarea (termică) corectă a bunurilor/produselor alimentare primite și furnizarea la timp al alimentelor consumatorului final.</p>
4	<p>Articolul 2. Noțiuni utilizate <i>organizație beneficiară</i> – persoană juridică cu scop nelucrative, care desfășoară activități de asistență socială, înregistrată potrivit legislației, care contractează de la operatorii din sectorul alimentar</p>	<p>Este important ca, în scopul prevenirii risipei alimentare, operatorii economici să aibă posibilitatea de donare a produselor alimentare și organizațiilor, care întrețin animale: parc zoo, asociații de îngrijire a animalelor fără stăpân, etc. În</p>

	<p>donățiile de produse alimentare, ce sunt destinate a fi furnizate consumatorului final la direct. Organizația beneficiară poate fi instituție publică, organizație necomercială ce activează în baza Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, cantine sociale ce activează în baza Legii nr. 81/2003 privind cantinele de ajutor social, precum, organizație filantropică ce activează conform Legii nr. 1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare, organizația religioasă ce activează conform Legii nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie;</p>	<p>acest sens, produsele vor fi destinate nu doar consumatorului final uman, ci și beneficiari, care au ca și scop de activitate întreținerea animalelor.</p>
5	<p>Articolul 11. Măsurile de prevenire a pierderii și risipei alimentare (1) Operatorii din sectorul alimentar sunt obligați să întreprindă măsuri de prevenire a pierderii și risipei alimentare și să suporte cheltuielile aferente.</p>	<p>Implementarea măsurilor de prevenire a pierderii și risipei alimentare trebuie să fie <u>un drept al operatorului economic</u>, statutului revenind obligația de a încuraja asemenea acțiuni. Reglementarea obligației de implementare a măsurilor de prevenire a pierderii și risipei alimentare constituie o imixtiune în activitatea operatorilor economici.</p> <p>Potrivit legislației din România: ”Operatorii economici din sectorul agroalimentar, așa cum sunt definiți în Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, pot să întreprindă măsuri de prevenire a risipei alimentare.”</p>
6	<p>Articolul 11. Măsurile de prevenire a pierderii și risipei alimentare (2) Măsurile de prevenire a pierderii și risipei alimentare se implementează de către operatorii din sectorul alimentar conform următoarei ordini de prioritate:</p>	<p>Propunem completarea aliniatului dat cu posibilitatea donării produselor alimentare inclusiv organizațiilor care au drept scop de activitate întreținerea și îngrijirea animalelor.</p>
7	<p>Articolul 11. Măsurile de prevenire a pierderii și risipei alimentare (2) Măsurile de prevenire a pierderii și risipei alimentare se implementează de către operatorii din sectorul alimentar conform următoarei ordini de prioritate: (...) d) măsuri pentru eliminarea și utilizarea subproduselor de origine animală și a produselor derivate potrivit Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, după parcurgerea etapelor prevăzute la lit. a) - c); e) măsuri pentru transferul produselor alimentare devenite impropriei consumului uman sau animal prin transformarea în compost, conform Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și Legii nr. 129/2019</p>	<p>Recomandăm preluarea modelului din legislația românească, potrivit căreia: ” Se recomandă implementarea a cel puțin două acțiuni de prevenire a risipei alimentare dintre cele enumerate la alin. (2) lit. a)-f) înainte de a dispune neutralizarea deșeurilor generate.”</p> <p>Respectiv, nu este necesară parcurgerea tuturor acțiunilor.</p>

	<p>privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, doar după parcurgerea etapelor prevăzute la lit. a) - d);</p> <p>f) măsuri pentru transferul produselor alimentare devenite impropriei consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în biogaz, după parcurgerea etapelor prevăzute la lit. a) - e);</p> <p>g) măsuri privind transferul către o unitate autorizată de neutralizare a produselor rămase după parcurgerea etapelor prevăzute la lit. a) - f);</p> <p>h) măsuri de incinerare a produselor alimentare devenite impropriei consumului uman sau animal, după parcurgerea etapelor prevăzute la lit. a) - g).</p>	
8	<p>Articolul 12. Transferul alimentelor prin donație</p> <p>(2) Unitățile de alimentație publică de tipul restaurante, cofetării, patiserii, plăcintării, covrigării, cantine și altele asemenea pot dona alimente gătite/preparate/transformate către organizații beneficiare și către consumatorii finali, în baza unui act de predare-primire.</p>	<p>De completat și cu <i>"unitățile de comerț care au culinarie proprie/ secție de comercializare a mâncării gătite"</i>.</p>
	<p>Articolul 13. Operatorii din sectorul alimentar</p> <p>(3) În cazul în care un operator din sectorul alimentar consideră sau are motive să creadă că un produs alimentar pe care l-a importat, produs, prelucrat, fabricat sau distribuit nu satisface cerințele privind siguranța alimentelor, și produsul alimentar a ieșit de sub controlul imediat al acestuia, el inițiază de îndată procedurile pentru retragerea produsului alimentar, fiind obligat să informeze despre aceasta organizația beneficiară. În cazul în care produsul ar putea să fi ajuns la consumator, operatorul din sectorul alimentar informează, în mod eficient și precis, consumatorii în legătură cu motivul retragerii acestuia și, dacă este necesar, retrag de la consumatori produsele care le-au fost deja furnizate, atunci când alte măsuri nu sunt suficiente pentru realizarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății.</p>	<p>Propunem excluderea sintagmei "și, dacă este necesar, retrag de la consumatori produsele care le-au fost deja furnizate, atunci când alte măsuri nu sunt suficiente pentru realizarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății."</p> <p>Or operatorul din sectorul alimentar nu dispune de alte pârghii de retragere a produselor.</p>